

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW	11
OD AUTORÓW	13
PROLOG	17
ROZDZIAŁ 1. DZIECIŃSTWO I MŁODOŚĆ NA UKRAINIE (1898–1916)	21
1.1. Rodzina	21
1.2. Instytut Puławski	24
1.3. W majątkach księcia Jusupowa	27
1.4. Widły nad Murafą	31
1.5. Edukacja domowa	36
1.6. Gimnazjum w Charkowie	37
1.7. Charkowska Szkoła Muzyczna – spotkanie z Wiktoria	39
ROZDZIAŁ 2. BURZLIWE LATA 1916–1920	45
2.1. Matura i początek studiów na Uniwersytecie Charkowskim	45
2.2. Koniec epoki	49
2.3. Z armii carskiej do Wojska Polskiego	53
2.4. W Wojsku Polskim w Warszawie	58
2.5. Wojna polsko-bolszewicka	62
ROZDZIAŁ 3. NA STUDIACH W NIEPODLEGŁEJ POLSCE	75
3.1. Tradycje nauk fizycznych w Warszawie	75
3.2. Muzyka, Aleksander i Wiktoria	82
3.3. Jabłoński – student Uniwersytetu Warszawskiego	85
ROZDZIAŁ 4. JABŁOŃSKI W SZKOLE PIEŃKOWSKIEGO	107
4.1. Początek pracy naukowej	107
4.2. Pierwsza praca eksperymentalna	110
4.3. Fluorescencja par kadmu	112
4.4. Jabłoński na Zjazdach Fizyków Polskich	115
4.5. Aleksander Jabłoński – doktor filozofii	117
4.6. Nowe skrzydło na Hożej	119

ROZDZIAŁ 5. STAŻ NAUKOWY W NIEMCZECH: 1930–1932	125
5.1. Jabłoński na Uniwersytecie Berlińskim	125
5.2. Wygaszanie i polaryzacja fluorescencji par sodu	126
5.3. Ciśnieniowe rozszerzenie linii widmowych	128
5.4. Zderzeniowa wymiana energii: fluorescencja uczulona	146
5.5. Dalsze eksperymenty Jabłońskiego i Pringsheima nad fluorescencją par sodu	148
5.6. Jabłoński w Hamburgu	148
5.7. Pasma absorpcyjne i fluorescencyjne roztworów barwników: idee Jabłońskiego	149
5.8. Aleksander Jabłoński i Wilhelm Lenz	152
5.9. Berlin i jego „Physikalisches Kolloquium”	155
ROZDZIAŁ 6. ZNOWU W SZKOLE PIENKOWSKIEGO	163
6.1. Powrót do Warszawy	163
6.2. Spadek wydajności fluorescencji roztworów przy wzbudzeniu antystokesowskim	165
6.3. Diagram Jabłońskiego	169
6.4. Nowy problem: polaryzacja fotoluminescencji	175
6.5. Habilitacja: rok 1934	177
6.6. Nie samą fizyką... ..	181
6.7. Dichroizm i ujemna polaryzacja fotoluminescencji	185
ROZDZIAŁ 7. W STRONĘ TEORII LUMINESCENCJI	195
7.1. Szukanie mechanizmu	195
7.2. Teoria polaryzacji fotoluminescencji	199
7.3. Depolaryzacja i czas zaniku fotoluminescencji	202
7.4. Badania uporządkowanych zbiorów cząsteczek	204
ROZDZIAŁ 8. OD POŁOWY 1935 ROKU DO WYJAZDU DO WILNA	209
8.1. Hoża, dom i sprawy publiczne	209
8.2. Te same pasje: muzyka i góry	212
8.3. Aleksander Jabłoński a Siergiej Wawilow	213
8.4. Jabłoński a sprawa fizyki technicznej w Polsce	217
8.5. Pierwszy Kongres Fotoluminescencji 20–25 maja 1936 roku	219
8.6. W kręgu zasady Francka–Condon	234
8.7. Pierwsze podejście do kwantowej teorii ciśnieniowego rozszerzenia linii widmowych	237
8.8. Pożegnanie z Hożą: ostatnia publikacja	239
ROZDZIAŁ 9. NA UNIWERSYTECIE STEFANA BATOREGO W WILNIE	249
9.1. Przeprowadzka do Wilna	249
9.2. Aleksander Jabłoński i fizyka wileńska	250
9.3. Konferencja w Bonn w cieniu swastyki	257
9.4. Rozszerzenie linii widmowych w Wilnie	261
9.5. Ostatnie miesiące pokoju	267

ROZDZIAŁ 10. OD WYBUCHU II WOJNY ŚWIATOWEJ	
DO ARMII ANDERSA	273
10.1. Kampania wrześniowa	273
10.2. Internowanie na Litwie i powrót do Wilna	276
10.3. Badania naukowe Jabłońskiego w okupowanym Wilnie	284
10.4. Aresztowanie i deportacja do Kozielska	286
10.5. Internowanie w Kozielsku	289
10.6. W Gрязовцу	300
ROZDZIAŁ 11. W ARMII ANDERSA W ZSRR I NA ŚRODKOWYM	
WSCHODZIE	309
11.1. W Токкоje i Койтубанце	309
11.2. W Uzbekistanie	313
11.3. W Iranie i w Iraku	318
ROZDZIAŁ 12. W SZKOCJI I W OKUPOWANEJ POLSCE	
12.1. Polski Wydział Lekarski w Edynburgu	327
12.2. Jabłoński jako wykładowca PWL	330
12.3. Prace naukowe Jabłońskiego w Edynburgu	333
12.4. Wojenne losy Wiktorii, Haliny i Danuty Jabłońskich	337
ROZDZIAŁ 13. ZNOWU W POLSCE	
13.1. Powrót z Wielkiej Brytanii	347
13.2. Znowu na Hożej	350
13.3. Powstanie Uniwersytetu Mikołaja Kopernika	352
13.4. Zaproszenie do Torunia	353
13.5. Akceptacja	356
13.6. Początki fizyki na UMK	360
13.7. Kolejne lata przy ulicy Sienkiewicza	370
ROZDZIAŁ 14. COLLEGIUM PHYSICUM UMK	
14.1. Budowa gmachu	381
14.2. Życie akademickie w okresie budowy	386
14.3. Kwartety i kwintety toruńskie	397
14.4. Czarne chmury nad fizyką toruńską	397
14.5. Otwarcie Collegium Physicum	402
ROZDZIAŁ 15. POWSTAWANIE TORUŃSKIEJ SZKOŁY OPTYKI	
MOLEKULARNEJ	409
15.1. Wydział Mat-Fiz-Chem	409
15.2. Fizyka na Grudziądzkiej	411
15.3. W czasach stalinowskich	417
15.4. Pierwsze doktoraty w Collegium Physicum	430
ROZDZIAŁ 16. DWA POKOLENIA I STAN METATRWAŁY	
16.1. Aleksander Jabłoński – Prezes PTF	437
16.2. Kolejne doktoraty w Collegium Physicum	438